УБАДА ЖЕРДЕ КАЛГАН ЖОК

Шайлоодо элге берген убадаларын аткаруу эгемендүүлүктү алгандан бери дээрлик боло элек. Чейрек кылымдан бери катып калган мына ушул стереотипти «Өнүгүү-Прогресс» партиясы бузду. Берилген убаданы аткаруу, карапайым калктын жашоосун өзгөртүүгө өбөлгө жаратып, анын өтөөсүнө чыгууда өзгөлөргө үлгү болоорлук иштерди жүзөгө ашырууда. Алсак, Бакыт Төрөбаев башында турган «Өнүгүү-Прогресс» фракциясы ар бир айыл өкмөтүнө МТСтерди ачуу укугун демилгелеп, маселе Өкмөттүк деңгээлде чечилди. Оң рулдуу машиналар менен эл ташууга 2016-жылдан баштап тыюу салуу боюнча Өкмөттүн аракети, азыркы учурдагы экономикалык абалга шайкеш келбесин түшүндүрүп, 2020-жылга узартуу боюнча мыйзам долбоорун сунуштап, эл өкүлдөрү колдоого алып, президент кол койду. Бул аракеттердин баары парламенттик шайлоо алдында элге берилген убадалар болчу. Минтип элдин мүдөөсүн аткарууда «Өнүгүү-Прогресс» парламенттеги партиялардан ат чабым алдыга кетти.

АКАДЕМИК АЛТЫН МЕДАЛГА ТАТЫКТУУ БОЛДУ

Кыргыз Республикасынын УИАнын вице-президенти, академик Абдылдажан Акматалиев Бүткүл дүйнөлүк интеллектуалдык менчик уюмунун чыгармачылык боюнча алтын медалына татыктуу болду. Бул уюмдун штаб-квартирасы Швейцариянын Женева шаарында жайгашкан. Сыйлыктын жердешибизге ыйгарылышы тууралуу Бүткүл дүйнөлүк интеллектуалдык менчик уюмунун департамент жетекчиси Тамара Нарахакаана жылуу сөздөрдү айтып, академиктин "Манас" эпосун, Чыңгыз Айтматовдун чыгармачылыгын изилдөөдө, басып чыгарууда жана дүйнө жүзүнүн окурмандарына жайылтууда кошкон салымын белгиледи.

Академик А.Акматалиевдин илимий эмгектери англис, немец, француз, япон, корей, кытай, түрк ж.б. тилдерде жарык көргөн. Айта кетүүчү нерсе, бул сыйлыкка өз мезгилинде Чыңгыз Айтматов татыктуу болгон.

А.Акматалиевди Жогорку Кеңешинин депутаты Н.Никитенко, Улуттук интеллектуалдык менчиктин төрагасы Абдылдабек уулу Манас, статс-секретарь Ж.Ташиев ж.б. куттукташты.

Биз дагы редакциянын жана жалпы газетанын окурмандарынын атынан Абдылдажан агайдын ийгилиги менен куттуктайбыз жана ден соолук, чыгармачылык ийгилик каалайбыз!

КЫРГЫЗ-ТҮРК «МАНАС» УНИВЕРСИТЕТИНЕ 20 ЖЫЛ

Быйыл Кыргыз-Түрк «Манас» университетинин Кыргызстанга келип иштеп баштаганына 20 жыл толуп олтурат. Бул университет эки өлкөнүн «Кыргыз-Түрк «Манас» университетин куруу жөнүндөгү» келишимдин негизинде курулган. Окуу жайдын миссиясы - Кыргызстан, Түркия жана башка түрк элдеринин жаштарынын бирге билим алышын, иштешин, университеттин дүйнөлүк илимге өз салымын кошушун камсыз кылып, түрк цивилизациясынын ренессансына колдоо көрсөтүү, заманбап университет моделин жана заманбап таалим-тарбия берүү стандартын колдонуп, КРнын жогорку окуу жайларына үлгү болгудай университеттин системасын куруу, дүйнөлүк интеграция процессинде алдыңкы топто жүрүү жана элге керектүү жогорку билимдүү адистерди тарбиялап чыгаруу. Университет эки тараптуу келишимдин негизинде курулган жана өзгөчө статуска ээ күндүзгү жогорку билим берүүчү окуу жай болуп саналат. Кыргыз-Түрк «Манас» университетинде билим берүү акысыз жана кыргыз, түрк тилдеринде жүргүзүлөт. Университет тарабынан берилген диплом эки мамлекет үчүн тең жарактуу болуп эсептелет. Кыргыз-Түрк «Манас» университети эл аралык мекеме, уюм, эл аралык жогорку окуу жайлары менен студенттер жана академиялык кызматкерлерди алмашуу, практика, академиялык кызматкерлерди даярдоо, орток долбоорлорду өнүктүрүүгө багытталган кызматташтык иштерин жүргүзүп келет.

Университет 2015-2016-окуу жылында XV бүтүрүүчүлөрүн уядан учурганы турат. Учурда бүтүрүүчүлөрүбүз дүйнөнүн 32 мамлекетинде иштеп, эмгектенип жүрүшөт. Университеттин 20 жылдык маарекесин белгилөөгө Түркиянын вице-премьер министри Йылдырым Тугрул Түркеш 27-апрель күнү келди. Маарекеге бир топ маанилүү коноктордун келиши күтүлүүдө.

САРИЕВ СЫНДАГАНДАР АРБЫДЫ

Кечээ 28-апрелде Жогорку Кеңештин жыйынында «Республика-Ата Журт» фракциясынын лидери Өмүрбек Бабанов Сариевдин ишмердигин сындап агынан жарылды. Ал өз сөзүндө: «Темир Сариев жойгон Энергетика жана өнөр жай министрлигин кайтарыш керек. Улуттук энергохолдингдин башчысы айына 16 миң сом эле таап, кантип реформаларды жүргүзөт? Учурда Экономика жана өнөр жай министрлиги түзүлүп, Арзыбек Кожошев экономиканы да, да өнөр жайларды да көзөмөлдөөгө муктаж. Ошондой эле, Сариев убагында «күнөсканаларды куруп иштеткендер жыргап байып жатышат» деген. Сариев өндүрүштү өнүктүрөм деп, күнөсканадан башка эмне курду? Биз ким жыргап жатканын текшеребиз. Өлкөбүз бир гана күнөсканалар менен жашаган жок. Дыйкандар кыйналып жатышат, аларга 7 пайыздык насыя бериңиз. Керек болсо 5 пайыздыкка чейин түшүрүңүз. Бул багытта реформа керек», -деп күпүлдөп алды. Минтип дыйкандарды бетине кармап шайлоодогу учугу узун убадаларынын бири болгон арзан пайыздык насыяларды бердирейин деп жаткандай туюлат.

• ЭМГЕК БАР ЖЕРДЕ ӨНМӨК БАР

Аң-Өстөн олигархтары

Аң-Өстөн, Ысык-Көл облусунун Жети-Өгүз районунун айылы, 14 алтын кен кызматкеринин алтын бешиги. Алар мындан алты жыл мурда айылда «Музтөр» деген аталыштагы фонд түзүп алышкан. Айлык акыларынан үч айда бир ирет 5000 сомдон ортого салып турган бул азаматтар туулуп-өскөн айылы өнүгүп, көтөрүлүп кетсе деген ак тилектери бар. Өздөрү тамашалап айткандай, алар «олигарх» болуп кетпесе да, жердештери "кумтөрчүлөрдүн" жардамына көнүп алган. Айрым долбоорлорго өздүк салым кошуу, көйгөйлөрдү чечүү маселелери көтөрүлсө эле «Музтөргө» кайрылышат.

Фонддун мүчөлөрү алты жылдан бери жаңы жыл алдында аз камсыз болгон үй-бүлөлөрдүн балдарына, жарым-жартылай жетим балдарга майрамдык белек даярдашат. Өткөн жылы мындай таттуу белекке 27 бөбөк ээ болушкан. 4-класстын окуучусу Азат Медербеков боорукер «аяз байкелердин» белегин чыдамсыздык менен күтөөрүн айтат. 1-июнь – балдарды коргоо күнүндө да бул жигиттер бөбөктөргө майрам уюштурууну эстеринен чыгарышпайт.

2013-жылы айылга мечит салынганда, ага 85 миң сомдук кошумчасын аталган фонд кошту. Мындан сырткары маданият үйүн, жаңы курулган ФАПты, мектептеги методисттик классты жасалгалоого орчундуу каражат бөлүп беришкен.

Албетте мындай иштер ар бир айылда жашаган кенчилер тарабынан жасала койбойт, аны эл да жакшы түшүнөт. Андыктан бул жигиттерге ыраазы болгон айылдаштары «алтын тамгалар» менен алардын атын жазып мектепке илип коюшуптур.

Айылындагы ар бир көйгөйгө жан дили менен күйгөндөрдүн бири – Эрлан Түгөлбаев. Ыраматылык атасы Карыбай да алтын кенде 14 жыл иштеп жүрүп пенсияга чыккан. Эрлан ишканага жумушка орношконго чейин айыл башчы болуп иштеп, учурда айылдык кеңештин депутаты. Ошондуктан айылындагы «чийки» жерлерди, жардамга муктаж элди жакшы билет. Анын демилгеси менен маданият үйүнүн курулушу ишке ашып, 1936-жылы курулган эски мектептин имаратынын чатыры алмаштырылган.

«Өлкөбүздөгү ишкана-мекемелерде да иштин ырааттуулугу «Кумтөрдөгүдөй» болсо Кыргызстандын экономикасы бир топ эле жакшырмак. Биздин ишканада тартип бар, ар бир жумушчу өзүнө тиешелүү иштин майын чыгара аткарат. Түштөнүү, эс алуу убактысы бардыгы убагы-убагы менен. Ал эми мамлекеттик мекемелерге жумуштап барсаң, керектүү кызматкерлерди жумуш ордунан табыш кыйын.Тийди-качты иштешет. Акча табуу оңой эмес, «кумтөрлүктөр» десе эле жеңил акчанын астында калгандай сезишет. Чынында ал жакта иштөө оор, алган айлыгыбыз тынымсыз эмгектин, какта мандай тердин акыбети. Биз тапканыбызды өз тиричилигибизге эле жумшабай, айылыбызды өнүктүрүүгө да сарптайбыз» - дейт Э.Түгөлбаев.

Уулуу калдыктар, кырылып жаткан жандыктар, ишканадан тапкан «майыптык» тууралуу суроолорду узатсам, Эрлан менен кесиптеши Алманбет Малдыбаевдин реакциясы бир болду. «Бизге да мекен керек, мекенибизди акчага алмаштырып карап турмак белек. «Кумтөр» десе эле уусу менен суусу аралашып, уулуу заттар менен сугарып жаткандай көрүшөт. Ал жакта экология маселесине абдан олуттуу маани берилет. Калдыктар бардык эрежелер сакталып көмүлөт, биз ага күбөбүз»–деп кошуучалады А.Малдыбаев. Ал «Музтөрдүн» эсепкысабын жүргүзөт экен.

Жети-Өгүз районундагы аң-өстөндүк бул жигиттерге айылдаштары гана эмес, мен дагы ыраазы болуп кайттым. Сапырылган миллиондорду уучтап жүрүшпөсө да, таза эмгек менен тапкан каражатына жасаган татыктуу иштери мактоого арзырлык экен. «Айылым- алтын турагым» деген сөздүн чынысы өтөөсү ушул эмеспи. Учурда «Кумтөрдө» иштеген патриоттор өздөрү түзгөн фонд аркылуу жазгы таала жумуштарындагы дыйкан-фермерлерге көмөк көрсөтүшүүдө.

Айжан ЖАНЫБЕКОВА